

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพทั่วไปศักยภาพและบริบทของกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวงตำบลแม่แรง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน ดำเนินการด้วยการเปิดเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มฯ รับฟังประเด็นปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขตลอดจนเข้าร่วมประชุมสังเคราะห์ร่วมกับกลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านดอนหลวง หลังจากนั้นจึงสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาด้านทุนการผลิต ปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนากระบวนการผลิต ตลอดจนทดสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย เก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลและแปรผลข้อมูล นำเสนอข้อมูลให้กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านดอนหลวงพิจารณาเพื่อวางแผนดำเนินการและตรวจสอบผลการศึกษาค้นคว้าว่ามีความถูกต้องใกล้เคียงกับสภาพความจริงมากน้อยเพียงใด หลังจากนั้นเปิดเวทีสาธารณะสรุปประเด็นปัญหาและกำหนดแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านดอนหลวงเพื่อหารูปแบบการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนภายใต้การพึ่งพาทรัพยากรภายในชุมชนท้องถิ่นแล้วดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมด้วยการจัดทำโครงการศึกษาดูงานการผลิตและการรวมกลุ่มของกลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านหนองอาบช้าง ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอมอทอง ศึกษาดูงานกลุ่มผ้าฝ้ายทอมือบ้านตาลและบ้านช่างเคิ่ง ตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งได้ทำการผลิตผ้าฝ้ายทอมือลักษณะคล้ายกันซึ่งการศึกษาดูงานดังกล่าวทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการผลิตแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประเด็นปัญหาต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขและสร้างเครือข่ายการผลิตผ้าฝ้ายทอมือในอนาคตจัดทำโครงการฝึกอบรมและอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนากระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายเพื่อให้มีคุณภาพดีขึ้นและประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้นและสรุปผลการวิจัย ซึ่งผลการวิจัย ได้ผลดังนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานและโครงสร้างการผลิต

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้ายทอมือ พบว่า ลักษณะการผลิตแบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ

- 1) ทอผ้า ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย ทอผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ ผ้าปูโต๊ะ ผ้าคลุมเตียงผ้าม่าน ผ้าอื่นๆ ตามแต่คำสั่งซื้อ มีจำนวนผู้ผลิต 2 ราย
- 2) ตัด-เย็บ ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย ชุดรับแขก ปลอกหมอน กระเป๋าและซองฝากของที่ระลึก เสื้อกางเกง ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ ผ้าปูโต๊ะ ผ้าคลุมเตียง ผ้าม่าน เป็นต้น จำนวนผู้ผลิต 11 ราย
- 3) ทอผ้าและตัดเย็บครบวงจร ผลิตภัณฑ์มีทั้งกรณีที่ 1 และ 2 มีจำนวน 2 ราย
- 4) ทอตุ่ง ผลิตภัณฑ์คือ ตุ่งที่ใช้ในการงานประเพณีและงานตกแต่งต่างๆ ผลิตตามคำสั่งซื้อ จำนวน 1 ราย

สมาชิกรายอื่นๆ ที่เหลือจากทั้งหมด 108 ราย (ตารางผนวก) ไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการเป็นเพียงลูกจ้างในกิจการที่กล่าวมาข้างต้นเท่านั้น ศักยภาพและบริบทของกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อําเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เกิดขึ้นจากความต้องการของสมาชิกที่ต้องการรวมกลุ่มเพื่อให้เกิดอำนาจต่อรองและมีตัวแทนกลุ่มประสานกับหน่วยงานราชการที่เข้ามาให้ความช่วยเหลือ นอกจากนี้ตัวแทนกลุ่มยังสามารถรับคำสั่งในการผลิตสินค้าจากนอกชุมชนแล้วกระจายงานไปยังสมาชิกภายในกลุ่มได้และสมาชิกสามารถนำผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการผลิตมาฝากขายที่ศูนย์หัตถกรรมกลุ่มทอผ้าบ้านดอนหลวงซึ่งเป็นศูนย์กลางการจำหน่ายผ้าทอและผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวงอีกด้วย

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเจ้าของกิจการตัด-เย็บ พบว่า จำนวนผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวงจำนวน 11 ราย เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 90.9 และเป็นเพศชายจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.1 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวนตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ	ค่าทางสถิติ
ชาย	1	9.1	Std. deviation 0.302 Variance 0.091
หญิง	10	90.9	
รวม	11	100.0	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มเจ้าของกิจการตัด-เย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ต.แม่แรง อ.เมือง จ.ลำพูน

จากการศึกษาข้อมูลของกลุ่มเจ้าของกิจการตัด-เย็บ พบว่า จำนวนผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 60 ปี 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมามีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 3 ราย อายุระหว่าง 30 – 40 ปีและจำนวน 41-50 ปี อย่างละ 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.2 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 แสดงระดับอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับอายุ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	ค่าทางสถิติ
30-40 ปี	2	18.2	Std. deviation 1.168 Variance 1.364
41-50 ปี	2	18.2	
51-60 ปี	3	27.3	
มากกว่า 60 ปี	4	36.4	
รวม	11	100.0	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มเจ้าของกิจการตัด-เย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ต.แม่แรง อ.เมือง จ.ลำพูน

ผู้ผลิตส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.9 รองลงมามีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวนระดับละ 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.1 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	ค่าทางสถิติ
ประถมศึกษา	10	90.9	Std. deviation 0.603 Variance 0.364
มัธยมศึกษาตอนปลาย	1	9.1	
รวม	11	100.0	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มเจ้าของกิจการตัด-เย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ต.แม่แรง อ.เมือง จ.ลำพูน

จากการศึกษาข้อมูลด้านอาชีพของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ ทอหรือตัด-เย็บผ้า จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.9 และมีอาชีพหลักค้าขาย จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.1 (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 แสดงอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพหลัก	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	ค่าทางสถิติ
ทอหรือตัด-เย็บผ้า	10	90.9	Std. deviation 0.603 Variance 0.364
ค้าขาย	1	9.1	
รวม	11	100.0	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มเจ้าของกิจการตัด-เย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ต.แม่แรง อ.เมือง จ.ลำพูน

จากการศึกษาข้อมูลรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนของตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยมากกว่า 20,000 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือนจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาทและ 15,001-20,000 บาทอย่างละ 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.0 และรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาทต่อครัวเรือนจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.5 (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.5 แสดงระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	ค่าทางสถิติ
5,001 – 10,000 บาท	1	9.1	Std. deviation 1.079 Variance 1.164
10,001 – 15,000 บาท	2	18.2	
15,001 – 20,000 บาท	2	18.2	
มากกว่า 20,000 บาท	6	54.5	
รวม	11	100.0	

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มเจ้าของกิจการตัด-เย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ต.แม่แรง อ.เมือง จ.ลำพูน

จากการศึกษาข้อมูลช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ผู้ผลิตส่วนใหญ่ร้อยละ 81.8 จำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยการขายส่ง รองลงมา ร้อยละ 72.7 จำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้วยการขายปลีก และร้อยละ 63.3 จำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้วยการฝากขายที่ศูนย์หัตถกรรมกลุ่มทอผ้าบ้านดอนหลวง (ตารางที่ 4.6) วัตถุประสงค์สำคัญคือค้าขายกับกลุ่มผู้ผลิตซื้อจากร้านในตลาดวโรรสจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดปริมณฑลใช้ทำเป็นด้ายเส้นยืนซึ่งจะมีความเหนียวและขาดยากกว่าด้ายที่ทอด้วยมือซึ่งถ้าจึงไว้

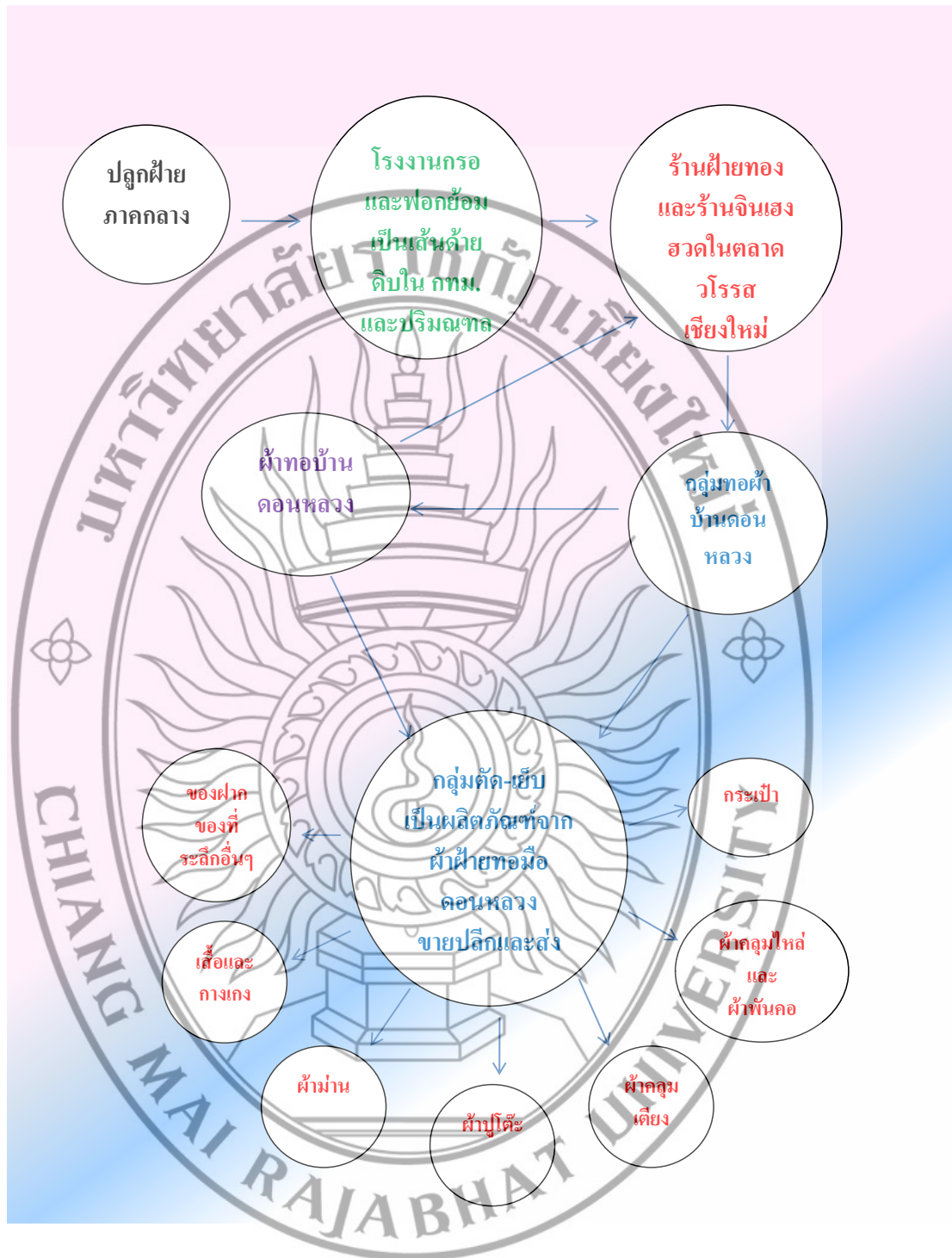
นาน ๆ จะทำให้ด้ายเส้นยืนเปื่อย หลังจากทอผ้าแล้วได้ผลผลิตเป็นผ้าทอ ส่วนใหญ่จะขายส่งให้กลุ่มตัดเย็บเพื่อตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายบางส่วนส่งไปขายยังร้านค้าในตลาดควโรรส (รูปที่ 4.1)

ตารางที่ 4.6 ช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ

ช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ	จำนวน	ร้อยละ
ขายส่ง	9	81.8
ขายปลีก	8	72.7
ขายส่งในตัวเมืองเชียงใหม่	0	0.00
ขายส่งในตัวเมืองลำพูน	0	0.00
ฝากขายที่ศูนย์หัตถกรรมกลุ่มทอผ้าบ้านดอนหลวง	7	63.6
ที่อื่นๆ.....	0	0.00

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มเจ้าของกิจการตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ต.แม่แรง อ.เมือง จ.ลำพูน





รูปที่ 4.1 การไหลของวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง
ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มเจ้าของกิจการตัด-เย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง
ต.แม่แรง อ.เมือง จ.ลำพูน

4.2 การศึกษาต้นทุนการผลิต รายรับและผลตอบแทนของกิจการ

จากการศึกษาสำรวจข้อมูลพบว่า ผู้ผลิตแต่ละรายผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือที่แตกต่างกัน เช่น ผลิตผ้ามาบ่า ใ้หมอนหนุน เสื้อกระดุมเงินแขนสั้น เสื้อมัดย้อม กลองทิชชูกลมติดหัวช้าง กางเกงขาก๊วย ผ้าปูโต๊ะ หมวกผ้าทอ กระเป๋าใบใหญ่ กลองทิชชูกลม ดังนั้นข้อมูลต้นทุนการผลิตที่ได้จะเป็นต้นทุนการผลิตของผู้ผลิตแต่ละรายโดยประมาณการ ไม่ใช่ค่าเฉลี่ยจากผู้ผลิตหลายราย ซึ่งต้นทุนการผลิต รายรับและผลตอบแทนการผลิตของกิจการเป็นดังนี้

4.2.1 ต้นทุนการผลิตผ้ามาบ่าติดกระดุม ขนาด 1 * 1.35 เมตร

- วัสดุดิบผ้าทอ	200	บาท
- กระดุม	5	บาท
- ค่าแรงงานตัดเย็บ	35	บาท
ต้นทุนรวม	240	บาท
ราคาขายส่ง	250	บาท
ราคาขายปลีก	270	บาท

4.2.2 ต้นทุนการผลิตใ้หมอนหนุน ขนาด 16*16 นิ้ว

- ฝ้ายดิบ	10	บาท
- หนุน	30	บาท
- ค่าจ้างแรงงานเย็บ	7	บาท
ต้นทุนรวม	47	บาท
ราคาขายส่ง	50	บาท
ราคาขายปลีก	60	บาท

4.2.3 ต้นทุนการผลิตเสื้อกระดุมเงินแขนสั้น

- ผ้า	63	บาท
- กระดุมเงิน	12	บาท
- ค่าจ้างแรงงานเย็บ	30	บาท
ต้นทุนรวม	105	บาท
ราคาขายส่ง	110	บาท
ราคาขายปลีก	150	บาท

4.2.4 ต้นทุนการผลิตเสื่อมัดย้อม

- ผ้า	50	บาท
- ค่าจ้างแรงงานเย็บ	5	บาท
- ค่าย้อม	5	บาท
- ค่าตัด	1	บาท

ต้นทุนรวม 61 บาท

ราคาขายส่ง 65 บาท

ราคาขายปลีก 70 บาท

4.2.5 ต้นทุนการผลิตทิชชูกลมติดหัวข้าง

- ค่าตุ๊กตาข้าง	10	บาท
- ค่าผ้าทอ	15	บาท
- ค่าผ้าซับและกุ้น	3	บาท
- ค่าฟองน้ำ	1	บาท

- ค่าเชือกและลูกบิด 3 บาท

- ค่ากล่องพลาสติก 10 บาท

- ค่าจ้างแรงงานเย็บ 7 บาท

- ค่าถุงบรรจุ 1 บาท

ต้นทุนรวม 50 บาท

ราคาขายส่ง 55 บาท

ราคาขายปลีก 65 บาท

4.2.6 ต้นทุนการผลิตกางเกงขาก๊วย

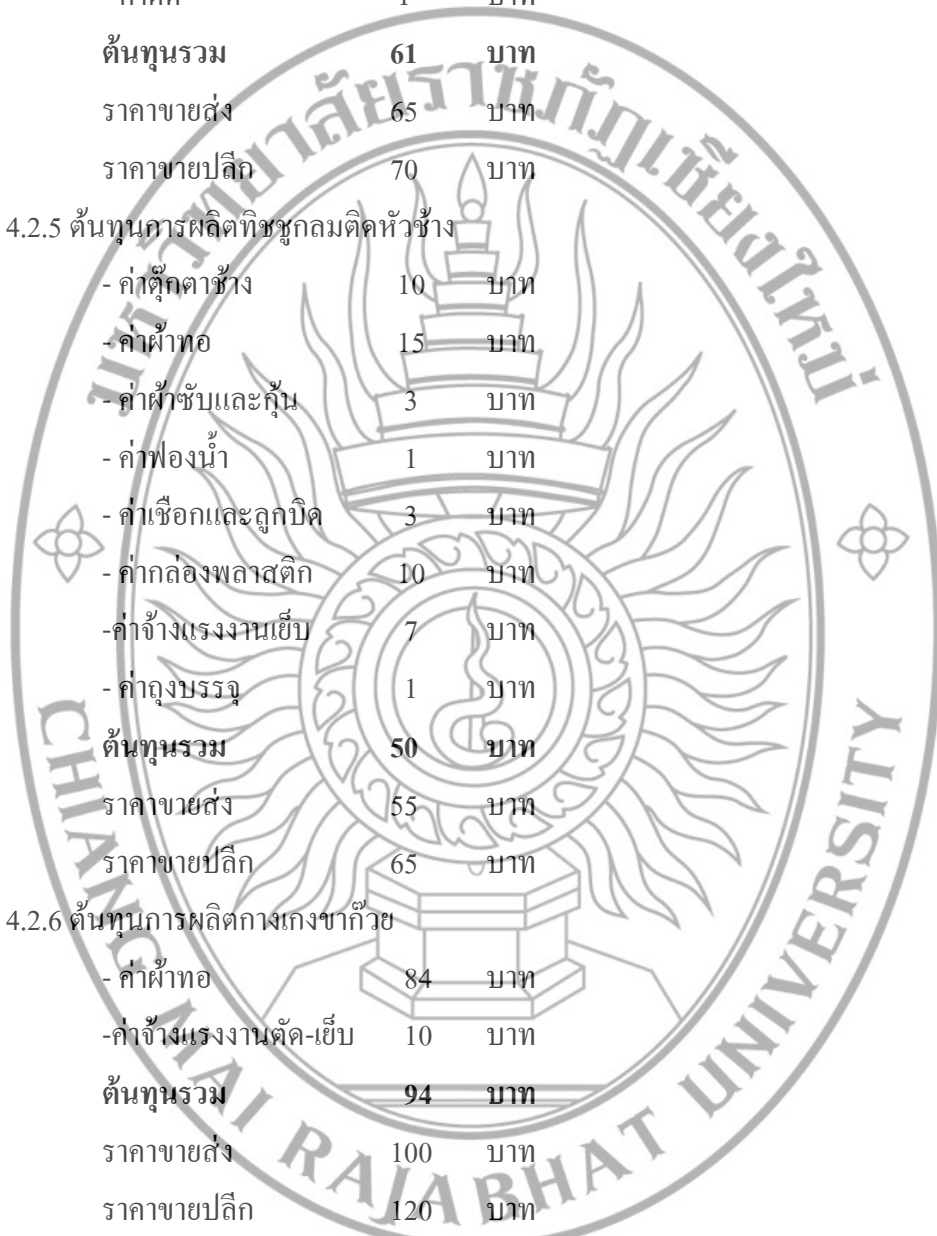
- ค่าผ้าทอ 84 บาท

- ค่าจ้างแรงงานตัด-เย็บ 10 บาท

ต้นทุนรวม 94 บาท

ราคาขายส่ง 100 บาท

ราคาขายปลีก 120 บาท



4.2.7 ต้นทุนการผลิตผ้าปูโต๊ะ ขนาด 1*1 เมตร

- ค่าผ้าทอ	120	บาท
-ค่าจ้างแรงงานผูกชาย-เย็บ	30	บาท
ต้นทุนรวม	150	บาท
ราคาขายส่ง	160	บาท
ราคาขายปลีก	180	บาท

4.2.8 ต้นทุนการผลิตหมวกผ้าทอ

- ค่าผ้าทอ	24	บาท
-ค่าจ้างแรงงานตัด-เย็บ	25	บาท
ต้นทุนรวม	49	บาท
ราคาขายส่ง	55	บาท
ราคาขายปลีก	60	บาท

4.2.9 ต้นทุนการผลิตกระเป๋าใบใหญ่

- ค่าผ้าทอ	50	บาท
- ค่าผ้าซับและกุ้น	5	บาท
- ค่าซีป	2	บาท
- ค่านั่งรอง	3	บาท
- ค่าผ้าถ้าว	3	บาท
- ค่าใยสังเคราะห์	4	บาท
-ค่าจ้างแรงงานตัด-เย็บ	25	บาท
ต้นทุนรวม	92	บาท
ราคาขายส่ง	110	บาท
ราคาขายปลีก	150	บาท

4.2.10 ต้นทุนการผลิตกล่องทึบพลาสติก

- ค่าผ้าทอ	15	บาท
- ค่าผ้าซับและกุ้น	3	บาท
- ค่าฟองน้ำ	1	บาท
- ค่าเชือกและลูกบิด	3	บาท
- ค่ากล่องพลาสติก	10	บาท
-ค่าจ้างแรงงานเย็บ	7	บาท
- ค่าถุงบรรจุ	1	บาท

ต้นทุนรวม	40	บาท
ราคาขายส่ง	45	บาท
ราคาขายปลีก	55	บาท

4.2.11 ต้นทุนการผลิตผ้าทอ

- ฝ้ายเส้นยืน	2 ลูกๆ ละ 780 บาท	รวม	1,560 บาท	ทอได้	50 เมตร
- ฝ้ายเส้นทอ	3 ลูกๆ ละ 780 บาท	รวม	2,340 บาท		
- ค่าเดินเส้นยืน		รวม	300 บาท		
- ค่าข้อมลิ 50	กำๆ ละ 15 บาท	รวม	750 บาท		
- ค่าจ้างทอเมตรละ 60 X 50		รวม	3,000 บาท		
- ค่ารถฝากซื้อฝ้าย		รวม	100 บาท		
		ยอดรวม	8,050 บาท		
คำนวณต้นทุน	8,050 / 50 เมตร	เท่ากับ	161 บาท		
เฉลี่ยต้นทุนเมตรละ	161 บาท				
ราคาขายส่ง	170 บาท				
ราคาขายปลีก	190 – 200 บาท				

4.2.12 ต้นทุนการผลิตผ้าพันคอ

- ฝ้ายเส้นยืน	1 ลูกๆ ละ 780 บาท	รวม	780 บาท	ทอได้	40	ผืน
- ฝ้ายเส้นทอ	1.5 ลูกๆ ละ 780 บาท	รวม	1,170 บาท			
- ค่าข้อมลิ 25	กำๆ ละ 15 บาท	รวม	375 บาท			
- ค่าเดินเส้นยืน		รวม	150 บาท			
- ค่าจ้างทอ	40 ผืนๆ ละ 30 บาท	รวม	1,200 บาท			
- ค่ารถฝากซื้อฝ้าย		รวม	40 บาท			
		ยอดรวม	3,715 บาท			
คำนวณต้นทุน	3,715 / 40 ผืน	เท่ากับ	93 บาท			
เฉลี่ยต้นทุนผืนละ	93 บาท					
ราคาขายส่ง	120 บาท					
ราคาขายปลีก	150 บาท					

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนการผลิต การตั้งราคาขายและผลตอบแทนพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละของผลตอบแทนจากการขายส่งค่อนข้างต่ำคือ มีผลตอบแทนจากการผลิตที่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ถึง 7 รายการจาก 12 รายการที่ผลิตหรือคิดเป็นร้อยละ 58.3 มีรายการผลิตที่ได้ผลตอบแทนอยู่ระหว่างร้อยละ 10.0 – 20.0 จำนวน 4 รายการคิดเป็นร้อยละ 33.3 และมีเพียง 1 รายการที่ให้ผลตอบแทนมากกว่าร้อยละ 20.0 ดังนั้นผู้ผลิตหลายรายจึงแก้ปัญหาหนี้ด้วยการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้วยการขายปลีก สำหรับผลตอบแทนจากการขายปลีกผู้ผลิตจะได้รับผลตอบแทนระหว่างร้อยละ 11.11-38.67 (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 สรุปต้นทุน ราคาขายและผลตอบแทน

ลำดับ	รายการผลิต	ต้นทุนรวม	ราคาขาย		ผลตอบแทนขายส่ง	ผลตอบแทนขายปลีก	ร้อยละของผลตอบแทนขายส่ง	ร้อยละของผลตอบแทนขายปลีก
			ส่ง	ปลีก				
1	ผลิตผ้ามัน	240	250	270	10	30	4.17	11.11
2	ผลิตไส้หมอนหนุน	47	50	60	3	13	6.38	21.67
3	ผลิตเสื้อกระดุมเงินแขนสั้น	105	110	150	5	45	4.76	30.00
4	ผลิตเสื้อมัดข้อม	61	65	70	4	9	6.56	12.86
5	ผลิตทิชชูกลมติดหัวข้าง	50	55	65	5	15	10.00	23.08
6	ผลิตกางเกงขาก๊วย	94	100	120	6	26	6.38	21.67
7	ผลิตผ้าปูโต๊ะขนาด 1*1 เมตร	150	160	180	10	30	6.67	16.67
8	ผลิตหมวกผ้าทอ	49	55	60	6	11	12.24	18.33
9	ผลิตกระเป๋าใบใหญ่	92	110	150	18	58	19.57	38.67
10	ผลิตกล่องทิชชูกลม	40	45	55	5	15	12.50	27.27
11	ทอผ้าต่อเมตร	161	170	200	9	39	5.59	19.50
12	ทอผ้าพันคอต่อผืน	93	120	150	27	57	29.03	38.00

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มเจ้าของกิจการตัด-เย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ บ้านดอนหลวง ต.แม่แรง อ.เมือง จ.ลำพูน

4.3 ปัญหาที่เกิดจากการผลิตและการตลาดของผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ

จากการศึกษาสำรวจปัญหาที่เกิดจากการผลิตและการตลาดของผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือพบว่า ระดับปัญหาที่มากที่สุดที่มีสัดส่วนสูงเมื่อเทียบกับปัญหาอื่นๆ คือปัญหาการขาดผู้สืบทอดการทอผ้าฝ้าย คิดเป็นร้อยละ 72.7 ปัญหาที่มีระดับมากที่สุดรองลงมาคือปัญหาราคาวัตถุดิบสูงคิดเป็นร้อยละ 63.6 ระดับปัญหาที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัญหาการขาดช่างฝีมือดี ปัญหาการขาดความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ปัญหาการขาดเทคโนโลยีการผลิตและการออกแบบและปัญหาการขาดความรู้ทางการตลาด ตารางที่ 4.8 ปัญหาที่เกิดจากการผลิตและการตลาดของผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ระบุ
1. ปัญหาขาดตลาดรองรับ	36.4	36.4	18.2			9.1
2. ปัญหาราคาวัตถุดิบสูง	63.6	27.3				9.1
3. ปัญหาค่าจ้างแรงงานสูง		63.6	27.3			9.1
4. ปัญหาขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน	45.5	27.3	18.2			9.1
5. ปัญหาการขาดความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์		72.7	18.2			9.1
6. ปัญหาการขาดเทคโนโลยีในการผลิตและการออกแบบ		72.7	18.2			9.1
7. ปัญหาการขาดการรวมกลุ่มในการผลิตและไม่มีอำนาจต่อรอง		63.6	27.3			9.1
8. ปัญหาการขาดความรู้ทางการตลาด	9.1	72.7	9.1			9.1
9. ปัญหาการขาดผู้สืบทอดการทอผ้าฝ้าย	72.7	18.2				9.1
10. ปัญหาการขาดช่างฝีมือดี		90.9				9.1

ที่มา: จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มเจ้าของกิจการตัด-เย็บผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ต.แม่แรง อ.เมือง จ.ลำพูน

แนวทางแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1) ปัญหาขาดตลาดรองรับ แก้ปัญหาด้วยการ

- ออกหาตลาดเอง ช่วยตัวเองก่อน
- ให้ทางราชการ ภาครัฐ เช่น เทศบาล ช่วยหาตลาดให้
- ขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ
- ออกหาตลาดเองโดยการนำสินค้าไปเสนอตามร้านต่างๆ
- ลงโฆษณาตามวิทยุและสื่อต่างๆ
- ไปหาตลาดข้างนอก เช่น ต่างจังหวัด
- ทำสินค้าเท่าที่สั่ง

2) ปัญหาราคาวัตถุดิบสูง แก้ปัญหาด้วยการ

- วางแผนก่อนการทำงานด้วยการคำนวณค่าใช้จ่ายแต่ละขั้นก่อน
- ใช้อย่างประหยัด ซื้อเท่าที่จำเป็น
- เลือกซื้อวัตถุดิบที่มีความใกล้เคียงขนาดแทนแต่คุณภาพใกล้เคียงdyo
- ควรจะรวมกันซื้อทีละมากๆ จะได้ราคาถูก
- ทำเท่าที่ลูกค้าสั่ง
- แบบไหนที่มีกำไรไม่มากหรือไม่คุ้มก็เลิกทำ

3) ปัญหาค่าจ้างแรงงานสูง แก้ปัญหาด้วยการ

- จะทำเอง ถ้าไม่จำเป็นก็ไม่จ้าง
- เน้นคุณภาพมากขึ้น (เขียนสวราคาสูงก็ยังขายได้)
- ลดคนงานแต่เพิ่มคุณภาพ
- ไปลดต้นทุนทางอื่นแทน
- ต้องแยกจ้างเป็นต่างๆ ไป
- เน้นคุณภาพมากขึ้น

4) ปัญหาขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน แก้ปัญหาด้วยการ

- ทำเท่าที่มีอยู่
- หาแหล่งเงินทุนต่างๆ เช่น ธนาคารออมสิน ฯลฯ
- โดยการไปปรึกษาแหล่งเงินทุนต่าง ๆ

- หาแหล่งเงินทุนที่ดอกเบี้ยต่ำ
 - หาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม จากธนาคารต่าง ๆ
 - ให้องค์กรราชการ ภาครัฐช่วยจัดหาให้
- 5) ปัญหาขาดเทคโนโลยีในการผลิตและการออกแบบ แก้ปัญหาด้วยการ
- ขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานต่างๆ
 - เชิญหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนี้มาเป็นที่ปรึกษา
 - จัดฝึกอบรมให้กับสมาชิก
 - ขอให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมาช่วยเหลือในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ เช่น เทศบาล
 - ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง
 - ติดตามแบบทางสื่อและทางหนังสือเฟชั่น
- 6) ปัญหาการขาดการรวมกลุ่มในการผลิตและไม่มีอำนาจต่อรอง
- ควรรวมกลุ่มให้มั่นคงและเข้มแข็ง
 - ปัญหานี้แก้ไขก่อนข้างยากต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมด้วย
 - ตั้งราคากลางไว้
 - จะต้องมีการจัดกลุ่มเพื่อต่อรองราคา
 - พยายามทำสิ่งที่ไม่ต้องทำเป็นกลุ่มเพราะจะได้สะดวกในการต่อรอง
 - ต้องมีการรวมตัวกันภายในกลุ่มผู้ผลิตนั้น ๆ
 - ให้ทางเทศบาล, เจ้าหน้าที่มาจัดระบบให้
- 7) ปัญหาการขาดความรู้ทางการตลาด
- ขอความช่วยเหลือทางราชการ
 - ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องหรือเชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำและให้ความรู้
 - ให้ภาครัฐหรือเอกชนมาช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับการตลาด
 - ให้องค์กรต่างๆ มาสนับสนุน
 - ออกหาตลาดข้างนอกให้มากขึ้น
 - หาผู้รู้มาให้คำแนะนำ
- 8) ปัญหาขาดผู้สืบทอดการทอผ้าฝ้าย
- ฝึกสอนให้กับลูกหลานที่บ้าน

- ในชุมชนควรมีศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับการทอผ้าอย่างถาวร
- ควรจะเปิดเป็นหลักสูตรของนักเรียนประถม
- ให้โรงเรียนประถมศึกษาบรรจุแผนการเรียนด้านการทอผ้าเพิ่มเติม
- ควรเปิดสอนให้กับเด็กเยาวชนรุ่นใหม่ได้ศึกษา

9) ปัญหาขาดช่างฝีมือดี

- เปิดอบรมอย่างต่อเนื่อง
- ต้องเชิญวิทยากรเข้ามาฝึกอบรมให้กับคนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง
- ต้องมีการฝึกอบรมการเย็บการออกแบบใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง
- ต้องมีมันฝึกฝนและมีการถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่
- พยายามหาคนสืบทอด

10) แนวทางแก้ปัญหาอื่นๆ ได้แก่

- ควรมีตราสินค้าของผู้ผลิตแต่ละคน

4.4 การพัฒนากระบวนการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

จากการศึกษาสำรวจปัญหาที่เกิดจากการผลิตและการตลาดของผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือพบว่า ปัญหาการขาดผู้สืบทอดการทอผ้าฝ้าย ปัญหาการขาดช่างฝีมือดี ปัญหาการขาดความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ปัญหาการขาดเทคโนโลยีการผลิตและการออกแบบและปัญหาการขาดความรู้ทางการตลาด เป็นปัญหาสำคัญของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง หลังจากที่ได้ดำเนินการเปิดเวทีเพื่อระดมสมองหาทางออกในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นผลการระดมสมองเสนอให้จัดทำโครงการศึกษาดูงานการผลิตและการรวมกลุ่มของกลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านหนองอาบช้าง ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทองและกลุ่มผ้าฝ้ายทอมือบ้านตาลและบ้านช่างเคิ่ง ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งได้ทำการผลิตผ้าฝ้ายทอมือลักษณะคล้ายกันซึ่งการศึกษาดูงานดังกล่าวทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการผลิตแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประเด็นปัญหาต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขและสร้างเครือข่ายการผลิตผ้าฝ้ายทอมือในอนาคต จัดทำโครงการฝึกอบรมและอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายเพื่อให้มีคุณภาพดีขึ้นและประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้น

- 1) โครงการศึกษาดูงานการผลิตและการรวมกลุ่มของกลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านหนองอาบช้าง ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทองและกลุ่มผ้าฝ้ายทอมือบ้านตาลและบ้านช่างเคิ่ง ตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาดูงาน

ผู้ผลิตเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องกระบวนการรวมกลุ่ม กระบวนการผลิตและต้นทุนการผลิตและการตลาดของกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้ายทอมือในจังหวัดใกล้เคียง เรียนรู้ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคของกลุ่มผู้ผลิตที่ไปศึกษาดูงานและจะติดต่อประสานความร่วมมือระหว่างกลุ่มผู้ผลิตในอนาคตเพื่อสร้างเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้ายทอมือต่อไป

- 2) โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการผลิตผ้าฝ้ายทอมือ บ้านคอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

ผลการศึกษาดูงาน

สมาชิกวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตผ้าฝ้ายทอมือ บ้านคอนหลวงสามารถปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์และออกแบบลายผ้าได้มากขึ้น สมาชิกวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตผ้าฝ้ายทอมือ บ้านคอนหลวงได้พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของตนให้ดีขึ้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ สามารถหาตลาดและหาช่องทางการจัดจำหน่ายได้เพิ่มขึ้น

